

**Blauwe
Maan**

Hulp na onvrijwillige seks en misbruik

JAARVERSLAG 2018

Voorwoord

Tevreden en met bijzondere trots kijkt Blauwe Maan terug op een turbulent jaar waarin, meer dan ooit, veel werk is verzet.

Na een onzekere periode van een half jaar, bleek dat Blauwe Maan haar diensten kon gaan uitbreiden naar alle gemeenten van regio Hart van Brabant. Vanaf dat moment zijn we volop aan de slag gegaan om in de paar maanden die ons restten, Blauwe Maan onder de aandacht te brengen bij de inwoners en netwerkpartners in onze “nieuwe gemeenten”.

Tegelijkertijd bleek de #MeToo beweging door te zetten. Veelvuldig waren er misbruikschandalen in het nieuws en Blauwe Maan werd daardoor regelmatig benaderd voor interviews. Ons speerpunt is om seksueel misbruik bespreekbaar te maken, dus zijn wij ingesprongen op de actuele aandacht vanuit de media voor dit thema.

En dat hebben we geweten. Het dubbele aantal cliënten ten opzichte van 2017 meldde zich dit jaar bij Blauwe Maan. Ook onze nieuwste dienstverlening, de chatfunctie op de geheel vernieuwde website, blijkt in een grote behoefte aan anonieme hulp te voorzien. Daarmee werd ons bereik van slachtoffers van seksueel misbruik zelfs 3x zo groot als in 2017.

Dat steeds meer mensen naar buiten durven komen met hun ervaringen en hulp durven vragen, is een enorme stap vooruit. Maar we zijn er nog lang niet. Er is nog veel te doen op het gebied van preventie, signalering en hulp bij de verwerking van het misbruik. Juist nu heeft Blauwe Maan de taak en de kans om in te spelen op de maatschappelijke discussie. We willen bijdragen aan het doorbreken van het taboe en daarbij een handreiking bieden aan professionals, om handelingsverlegenheid om te zetten in bespreekbaar maken van de problematiek.

In 2018 sleepten wij de ‘Hel(d)en van Seksueel Misbruik Award’ 2018 in de wacht. Wij zijn trots op de bevestiging vanuit de maatschappij dat wij echte meerwaarde bieden aan slachtoffers van seksueel misbruik. De gemeenten van Midden-Brabant helpen het team van Blauwe Maan om verder te bouwen. Wij zijn dankbaar voor alle steun, die wij ontvangen om ons te kunnen blijven inzetten voor slachtoffers van seksueel misbruik.

Namens alle medewerkers, vrijwilligers en bestuur van Stichting Blauwe Maan,

Ellen Roskes

Directeur

Tilburg 19 februari 2019

Inhoud

Inleiding.....	pag. 4
Bespreekbaar maken van seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag.....	pag. 4
Hulpverlening.....	pag. 6
Organisatie.....	pag. 12
Voornemens 2019.....	pag. 16
Bijlage 1.....	pag. 17
Bijlage 2	pag. 19

Inleiding

Blauwe Maan is een 0^e en 1^e lijns-organisatie voor preventie en hulp met betrekking tot seksueel geweld. Zij maakt seksuele grensoverschrijding en seksueel misbruik bespreekbaar en biedt slachtoffers en hun naasten deskundige hulpverlening op maat.

In dit verslag behandelen wij onze activiteiten met betrekking tot het bespreekbaar maken van seksueel geweld. Wij gaan ook nader in op de hulpverlening, de groepen / trainingen en onze organisatie. De cijfers zeggen niets op zichzelf. Het verhaal hoort daarbij. Daarom zijn de cijfers in de beschrijvende stukken verwerkt.

- **Bespreekbaar maken van seksueel misbruik en grensoverschrijdend gedrag**

Preventie en samenwerking

Seksueel grensoverschrijdend gedrag vindt overal en in alle lagen van de bevolking plaats. Dat betekent dat wij onze preventieactiviteiten aanbieden op zoveel mogelijk plekken voor een divers publiek. Daarbij sluiten wij zo goed mogelijk aan op wat op dat moment actueel is en in de publiciteit komt.

Met de verwachting dat ook de regiogemeenten positief zouden gaan reageren op de subsidieaanvraag, hebben we ons met name gericht op de instellingen en organisaties die werkzaam zijn voor de gehele regio Hart van Brabant. Met onze workshops, voorlichtingen en deskundigheidsbevordering bereikten wij zowel de uitvoerend medewerkers van Tilburg als ook de medewerkers die in de regio werken. Vanaf het moment dat de toezeggingen dan wel de beschikkingen van de regiogemeenten binnen kwamen, hebben we de lokale teams van de “nieuwe” gemeentes zoveel mogelijk benaderd en bezocht.

Het gaat dan om organisaties als Vluchtelingenwerk, Sensor, GGZ Breburg, IMW, Juvans, Centrum Seksueel Geweld, Slachtofferhulp NI, Veilig Thuis, MEE, Contour de Twern, verschillende sociale (wijk)teams en loketten, enzovoorts.

Naast deze specifieke maatschappelijke organisaties hebben we workshops en gastlessen gegeven op scholen en ROC's. Tevens staan we graag scholieren en studenten te woord om hiermee indirect het thema bespreekbaar te krijgen in het onderwijs.

In totaal hebben we met de workshops en voorlichtingsactiviteiten ruim 625 mensen bereikt.

Met alle mogelijke samenwerkingspartners zijn gesprekken gevoerd om te onderzoeken hoe wij elkaars deskundigheid kunnen versterken. Daartoe hebben we vooral de gesprekspartners bij Blauwe Maan uitgenodigd, om Blauwe Maan nadrukkelijker onder de aandacht te brengen. Daaruit zijn weer afspraken voortgekomen voor samenwerking, workshops, voorlichtingen, deskundigheidsoverdracht en presentaties. Tevens zien we dat er cliënten naar ons zijn doorverwezen voor hulpverlening.

Echter, het is niet altijd even gemakkelijk om tot afspraken te komen met onze netwerkpartners. Eind mei kwam er pas meer duidelijkheid over deelname van de regiogemeenten. In juni konden we actief de lokale netwerken gaan benaderen. In juli en augustus lukte het vanwege de vakantieperiode nauwelijks om een afspraak gepland te krijgen. De teams van onze ketenpartners zijn druk en hebben naast een korte kennismaking niet altijd de tijd om dieper op de inhoud in te gaan. Afspraken werden

regelmatig vooruit geschoven. We laten echter niet los en blijven deze organisaties benaderen, omdat het zo belangrijk is om seksueel misbruik bespreekbaar te maken.

Bij Blauwe Maan is het idee ontstaan om per gemeente (in de avonduren) bijeenkomsten te organiseren voor een breder publiek, zoals burgers, vrijwilligers, uitvoerenden van organisaties et cetera. We zullen daar in 2019 uitvoering aan geven zo mogelijk in samenwerking met de gemeente en lokale partners.

We hebben regelmatig contact gehad met de projectleider van het Centrum Seksueel Geweld (CSG). De verwachting dat het CSG in 2018 een grootse bekendheidscampagne zou voeren, werd niet waargemaakt. Het CSG bleek daar nog niet klaar voor te zijn. Daardoor is de verwachte toestroom van aanmeldingen naar Blauwe Maan vanuit het CSG niet goed op gang gekomen. De verwijzingen vanuit het CSG zijn nu nog beperkt. Aan het eind van het jaar kwam het iets meer op gang. Het CSG gaat echter in 2019 meer werken aan haar bekendheid, wat ook zijn weerslag zal hebben op Blauwe Maan. Begin 2019 zal Blauwe Maan een presentatie geven tijdens het scholingsprogramma voor zowel de casemanagers als de verpleegkundigen en andere direct betrokkenen. Wij verwachten in de toekomst steeds meer een belangrijke rol te kunnen vervullen als partner in de “doorverwijzings-schil” en ook aan te kunnen sluiten op de bekendheidscampagne van het CSG.

Publiciteit

Publiciteit en vindbaarheid van Blauwe Maan waren speerpunten dit jaar. Juist nu de #MeToo discussie nog zo actueel was en het werkgebied halverwege het jaar werd uitgebreid, konden wij daar mooi op aansluiten in de publiciteit.

Om een groter publiek te bereiken, sturen we regelmatig persberichten uit. Vier maal is een artikel verschenen in huis-aan-huis bladen en Brabants dagblad vanuit een cliënt en/of over Blauwe Maan.

We zijn actief op Facebook. Tevens zorgen wij voor zichtbaarheid in fysieke of digitale sociale kaarten, zowel lokaal als regionaal. Ook de website is vernieuwd en aangepast op vindbaarheid. De chat-functie is daarbij nieuw en blijkt van toegevoegde waarde voor met name cliënten die anoniem willen blijven. De drempel is daarmee duidelijk verlaagd.

In wekelijkse huis-aan-huis bladen in de regio staat maandelijks een advertentie van Blauwe Maan. Ook zorgen we ervoor dat de aankondigingen van onze (lotgenoten)groepen bij de agenda's van de diverse dag- en weekbladen en uiteraard bij onze netwerkpartners bekend worden gemaakt.

De impact van de maatschappelijke discussie naar aanleiding van #MeToo is voor Blauwe Maan duidelijk merkbaar geweest. Veelvuldig is Blauwe Maan benaderd door de pers, waaronder NPO radio 1, Nieuwsuur, RTL Lifestyle Experience, BNNVARA en Brabants Dagblad. Wij werken zoveel mogelijk mee aan interviews, om hiermee het taboe over seksueel misbruik te doorbreken. Meerdere cliënten van Blauwe Maan zijn bereid geweest om in dit kader hun verhaal te doen.

Blauwe Maan is zichtbaar geweest tijdens de Tilburgse kermis op een led-scherm op het Piusplein, in de veronderstelling dat er ook veel regionale bezoekers komen.

Blauwe Maan presenteert zich met een grote advertentie in de jaarlijkse studentenbox met informatiemateriaal voor nieuwe studenten.

Blauwe Maan was genomineerd voor de Solidariteitsprijs van Groen Links. Blauwe Maan heeft de 'Hel(d)en van Seksueel Misbruik Award' 2018 gewonnen (een initiatief van *Hulpverlening na seksueel misbruik; wegwijzer in traumaland*).

Onderzoek

Wij werken graag mee aan wetenschappelijke onderzoeken, bijvoorbeeld door cijfers te leveren of inhoudelijke vragen te beantwoorden.

Met de Universiteit van Tilburg is een start gemaakt met een onderzoek naar de effectiviteit van onze hulpverlening. Dit onderzoek loopt door in 2019.

Realisatie

Totaal hebben wij ongeveer 330 uur besteed aan netwerken en voorlichtingen waarmee we ongeveer 700 mensen bereikt hebben.

Daarnaast is veel tijd gestoken in de contacten, interviews, film- en radio-opnamen, het opzoeken van de publiciteit en sociale media activiteiten.

'In het begin van het traject twijfelde ik aan mijzelf en vond mijzelf waardeloos; en nu! Ik mag er zijn en ben sterker dan ik denk'' Elsa

• **Hulpverlening**

Het jaar 2018 is voor Blauwe Maan intensief geweest. Meer dan het dubbel aantal cliënten ten opzichte van 2017 heeft zich gemeld voor de individuele en groepshulpverlening. Daarnaast hebben we met de chat een nog grotere groep slachtoffers weten te bereiken.

Investerings in preventie, samenwerking en de website met nieuwe chatfunctie hebben hun vruchten afgeworpen. Evenals de uitbreiding van werkgebied, de enorme landelijke media-aandacht in het kader van #MeToo en diverse misbruikschandalen in de sport, bij Jehova's Getuigen, Artsen Zonder Grenzen et cetera.

Toch zijn we het taboe nog steeds niet voorbij. Gezien de landelijke cijfers, dat 33% van de vrouwen en 8% van de mannen te maken heeft gehad met seksueel geweld, zijn de cliënten, die zich bij Blauwe Maan melden, slechts het topje van de ijsberg. Juist daar waar de aantallen bij gemeentes klein zijn in ons overzicht, gaan alarmbellen rinkelen. Want er zijn nog maar weinig slachtoffers die met hun verhaal naar buiten durven komen. Slachtoffers blijken zich ook niet te melden bij de lokale loketten of sociale teams. Bovendien is zelfs bij hulpverleners het taboe nog groot en er is nog veel handelingsverlegenheid om seksueel misbruik bespreekbaar te maken.

Kortom: weinig cliënten uit een gemeente betekent (heel) veel werk aan de winkel!

Totaal aantal cliënten 2018

	<i>Individuele hulp en groepshulp</i>	<i>Individuele hulp en groepshulp anoniem</i>	<i>Chat-hulpverlening</i>	<i>totaal</i>
Tilburg	96	9	60	165
Dongen	4	1	7	12
Goirle	5	1	7	13
Gilze & Rijen	3	1	7	11
Heusden	2	2	12	16
Hilvarenbeek	3	1	4	8
Loon op Zand	3	1	6	10
Oisterwijk	1	1	7	9
Waalwijk	4			4
West-Brabant	30			30
Overig	36			36
totaal	187	17	110	314

De “anonieme” cliënten in de individuele hulp en groepshulp zijn percentagegewijs verdeeld over de gemeenten, die Blauwe Maan bekostigen. Immers, in die gemeenten is Blauwe Maan actief geweest om het thema bespreekbaar te maken en bekendheid te geven aan het aanbod van Blauwe Maan. De verwachting is dan ook dat het merendeel uit die gemeenten zal zijn. Dit geldt tevens voor de chat-hulpverlening.

Het aantal cliënten uit West-Brabant geeft aanleiding om in 2019 in gesprek te gaan met Breda en omstreken om mede te financieren.

Het aantal “Overig” is relatief hoog. Dit is mogelijk de “bijvangst” van de landelijke media-aandacht en de #MeToo discussies. Het aanbod van Blauwe Maan is de enige in zijn soort in Nederland. Met (verdere) uitbreiding van het werkgebied, zal dit procentueel gezien waarschijnlijk afnemen. Het zal tevens afhangen van media-aandacht rond het thema “seksueel misbruik” in 2019 op landelijk niveau.

Met cliënten die zich melden van buiten de regio wordt altijd eerst besproken in hoeverre zij in de eigen regio hulp kunnen vragen. De hulpvragen van buiten de regio bij Blauwe Maan zijn vaak eenmalig tot kortdurend of deze cliënten sluiten aan bij de groepen. Cliënten van de regio Midden-Brabant gaan altijd voor. Van de 11 eenmalige vragen zijn 9 van buiten de regio.

Halverwege het jaar is het nieuwe cliëntenregistratiesysteem van CRVS-Small van start gegaan. Op en vanaf dat moment zijn de cliënten die in 2018 in hulpverlening waren (met terugwerkende kracht) ingevoerd. Het zal opvallen dat niet in alle vervolg-kolommen het totaal aantal overeenkomt met het totaal aantal cliënten. Dit kan te maken hebben met de vraagstelling van informatiegegevens, die voorheen anders was, of dat gegeven is onbekend dan wel irrelevant geweest in de hulpverlening.

Individuele hulpverlening

De individuele hulpverlening is voornamelijk gericht op de verwerking van het misbruik. Vaak is er sprake van een langdurig diep verborgen geheim, waarmee je niet zomaar naar buiten komt. Aanleiding om hulp te zoeken zijn vaak het vastlopen in de relatie, intimiteit of opvoeding van de

kinderen. Ook ervaringsverhalen in de media kunnen een trigger zijn om hulp te zoeken. Vaak ervaren cliënten pas hoe groot de impact van het misbruik op hun leven is geweest, tijdens het verwerken ervan.

“Hemelsbreed verschil van (zwaar) bewolkt naar strakblauw met stralende zon” Rene

Gemiddeld cijfer wat cliënten bij de start geven aan hun leven: 4

Gemiddeld cijfer wat cliënt bij afsluiting van de hulpverlening aan zichzelf geven: 7

Resultaat van de hulpverlening is dat de cliënten zichzelf / hun leven gemiddeld 3 punten hoger waarderen.

Aantal nieuwe en afgesloten cliënten individuele hulp en groepshulp

Per 01/01/2018	85
Nieuw	119
Afgesloten	130
Per 31/12/2018	74

Man/vrouw, zelf slachtoffer/relatie van, migratieachtergrond

Man	39
Vrouw	165
Zelf slachtoffer	191
Relatie van	13
Migrantenachtergrond	23

Leeftijd van de cliënten

< 16 jaar	3
16-25 jaar	36
25-50 jaar	86
> 50 jaar	45

Duur trajecten afgesloten cliënten

Eenmalig	12
< maand	26
1 tot 3 maanden	12
3-6 maanden	23
6-12 maanden	27
> jaar	23

Hoe Blauwe Maan gevonden?

Doorverwezen	35
Website	33
Flyer	5
Pers/advertentie	1
Via/via	48

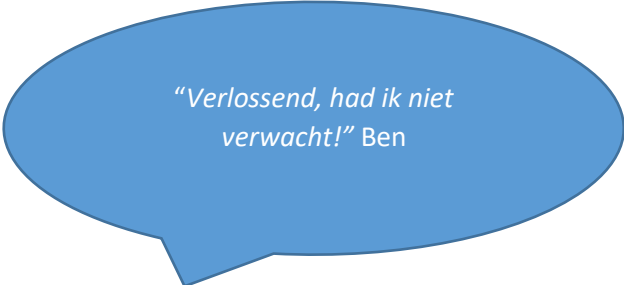
Chathulpverlening

Om de drempel om hulp te vragen extra te verlagen, hebben wij ervoor gekozen om chathulpverlening aan te bieden. Het Bergmansfonds heeft ons het budget gegund om daarmee een pilot van een jaar te kunnen starten. Na de scholing van Sensor over hoe hulp te verlenen via chat, is per 1 februari 2018 de chat-hulpverlening van start gegaan.

Via de website, Facebook en persberichten is bekendheid gegeven aan deze nieuwe dienstverlening. Vooral de tweede helft van het jaar kwamen de chat-aanvragen steeds meer op gang. Uiteindelijk zelfs zoveel, dat wij niet alle gesprekken hebben kunnen ontvangen vanwege de beperkte openingstijden of bezetting.

Deze vorm van anonieme hulpverlening voldoet overduidelijk aan een behoefte. Daarmee is de pilotfase voorbij. Wij streven ernaar om de openingstijden van de chat structureler uit te breiden in 2019 en daar speciaal vrijwilligers voor te gaan werven en op te leiden.

Wij hebben 110 chat-hulpverleningsgesprekken gesprekken gevoerd. Deze gesprekken hebben gemiddeld een duur van 40 minuten.

“Verlossend, had ik niet verwacht!” Ben

Groepshulpverlening

- Lotgenotengroepen

Contact met lotgenoten is heel waardevol. Het draagt bij aan het verwerkingsproces. Tijdens de groepshulpverlening worden ervaringen uitgewisseld met lotgenoten. Erkenning en herkenning, Daar gaat het om. Je staat niet alleen.

Onze lotgenotengroepen worden zeer positief beoordeeld.

Als we signaleren dat cliënten met soortgelijke ervaringen mogelijk baat zouden kunnen hebben om elkaar als lotgenoot te ontmoeten, dan brengen wij deze cliënten, als ze dat willen, in contact met elkaar.

Dit jaar viel het aantal jonge vrouwen op met een soortgelijke ervaring. Om die reden is naast de gewone lotgenotengroepen een lotgenotengroep speciaal voor jonge vrouwen in de leeftijd van 18 tot en met 27 jaar gestart.

- Ouders van...

Jaarlijks organiseren we een bijeenkomst voor ouders van slachtoffers van seksueel misbruik. De deelnemers ondervinden veel steun bij elkaar. De groep gaf aan dat het zeer zinvol was en voor herhaling vatbaar.

- Mindfulness

De training mindfulness voor slachtoffers van seksueel misbruik is in januari gestart en eind maart afgesloten. Mindfulness is een manier om aandacht te geven, bewust, in dit moment, zonder te oordelen. Door meer stil te staan bij wat je doet word je bewuster en ben je meer aanwezig in je leven. Je krijgt er dan meer grip op. De deelnemers waren zeer positief over de training.

“ik zou aan anderen die ook met hun zelfbeeld zitten deze training bij Blauwe Maan aanraden” Saskia

- Training “Boost je zelfbeeld”

Mensen die te maken hebben gehad met seksueel grensoverschrijdend gedrag kunnen een negatief zelfbeeld ontwikkelen. Onder het zelfbeeld verstaan we hoe we naar onszelf kijken. Wanneer je een negatief zelfbeeld hebt ontwikkeld, worden voornamelijk mislukkingen uitvergroot en successen die behaald worden niet of nauwelijks door jezelf erkend. Vaak worden andere mensen als beter en succesvoller gezien. Door een negatief zelfbeeld aan te pakken, kun je positiever en krachtiger in het leven staan.

<i>Groepen/trainingen</i>	<i>Aantal deelnemers</i>	<i>Aantal bijeenkomsten</i>	<i>waardering</i>
Lotgenotengroep gemengd 2017-2018	9 (2 mannen en 7 vrouwen)	13 (van sept.'17 tot april '18)	9
Lotgenotengroep gemengd 2018-2019	9 (2 mannen en 7 vrouwen)	14 (van sept.'18 tot juni '19)	Volgt in 2019
Lotgenotengroep jonge vrouwen	8	11	9
Ouders van...	10	1	Zinvol en voor herhaling vatbaar
Mindfulness	7	9	Zeer positief
Boost je zelfbeeld	10	8 (van nov.'18 tot febr. '19)	Volgt in 2019

“Blauwe Maan is de fijnste
hulpverleningsplek ooit in mijn ervaring”
Annemarieke

Hulp elders

Cliënten geven regelmatig aan reeds eerder hulp te hebben gezocht in verband met het misbruik. De reden om toch hulp bij Blauwe Maan te zoeken, is dat zij zich niet gehoord hebben gevoeld of dat de hulp niet goed aansloot. De handelingsverlegenheid van professionals werd ook regelmatig gevoeld.

Vaak hebben cliënten op andere terreinen reeds hulp. We zoeken dan zoveel mogelijk de samenwerking met de andere hulpverlener om daarmee ook duidelijk af te bakenen wie wat doet. Uiteraard samen en met toestemming van de cliënt.

Regelmatig worden cliënten doorverwezen door ketenpartners of verwijzen wij door, wanneer naast de traumatische ervaringen van het misbruik ook andere problematiek speelt.

Heeft cliënt in het verleden andere hulp gehad i.v.m. seksueel misbruik

ja	83
nee	54

Heeft cliënt nu ook andere hulpverlening i.v.m. andere problematiek

ja	70
nee	71

Doorverwezen door/naar

	<i>door</i>	<i>naar</i>
Arts	4	1
COC	2	
CSG	7	
GGZ	1	1
Juvans/IMW	6	
MEE	3	
Onderwijs	3	
RIBW	9	
Slachtofferhulp NL	11	
Sociaal- of toegangsteam		
Sterk Huis		1
Veilig Thuis	2	1

Opvallende cijfers vanuit de problematiek van de cliënten

Hoe lang geleden vond misbruik plaats

< 1 maand geleden	16
1 maand-1 jaar geleden	24
1-5 jaar geleden	25
>5 jaar geleden	90

Leeftijd cliënt tijdens seksueel misbruik

< 12 jaar	55
12-18 jaar	41
>18 jaar	51

Duur van het misbruik

eenmalig	41
kort	17
langdurig	70

Relatie dader

bekende	57
In huiselijke kring	66
professional	14

Soort misbruik

Ongewenste intimiteiten	5
aanranding	23
verkrachting	85
anders	5

Meerdere daders

ja	25
nee	112

Aangifte gedaan

ja	30
nee	97

Realisatie

Op jaarbasis is Blauwe Maan 1586 uren open geweest, verdeeld over 4 dagen per week. Aan 204 cliënten is individuele hulp geboden (116 in 2017). 53 cliënten hebben deelgenomen aan de groepen en trainingen (36 in 2017).

110 cliënten zijn geholpen in de chat-hulpverlening (nieuwe dienstverlening).

Ten opzichte van 2017 is het aantal cliënten 2018 met **168%** gestegen.

Cliënten beoordelen Blauwe Maan met het gemiddelde cijfer van een 9,2.

- **Organisatie**

Uitbreiding werkgebied

In 2017 had Blauwe Maan zich op inhoud zowel intern als extern de vraag gesteld hoe zij zich in de toekomst moest ontwikkelen om haar opdracht, preventie en hulp met betrekking tot seksueel misbruik, zo effectief mogelijk uit te kunnen voeren. Deze beleidsdiscussies en input van onze samenwerkingspartners hebben er toe geleid, dat wij ons nadrukkelijk als 0^e en 1^e lijns-organisatie blijven profileren en verder ontwikkelen. Daar ligt immers onze kracht en toegevoegde waarde.

In verband met de komst van het CSG begin 2018 hebben wij, in samenwerking met de gemeente Tilburg, onze diensten mede aangeboden aan de regiogemeenten van Midden-Brabant. Hiermee kon een dekkend aanbod gecreëerd worden voor slachtoffers van seksueel misbruik in deze regio. Van eind maart tot half augustus en in november 2018, kwam er duidelijkheid over welke gemeenten naast Tilburg gebruik wilden maken van de diensten van Blauwe Maan (Dongen, Goirle, Oisterwijk, Heusden, Hilvarenbeek, Gilze & Rijen en met terugwerkende kracht Loon op Zand). Hiermee kon halverwege het jaar de formatie uitgebreid worden en konden per gemeente de lokale netwerkpartners en burgers (via persberichten en advertenties) actief benaderd worden.

De ervaring leert dat het bespreekbaar maken van seksueel misbruik tijd kost. Hetzelfde geldt voor het bekend worden van het hulpverleningsaanbod van Blauwe Maan. Daarop zal zeker nog verder geïnvesteerd moeten worden in 2019.

Ondanks pogingen van de gemeenten om tot een eenduidige regionale afspraak te komen voor bekostiging en verantwoording van Blauwe Maan voor 2019, is dat helaas nog niet gelukt. Het streven is om voor 2020 en de jaren daarna wel tot een eenduidig voorstel te komen en vooral ook duidelijkheid te krijgen over continuïteit voor de cliënten, de vrijwilligers en personeel. Voor een kleine organisatie als de Blauwe Maan, zal dat zeker tot efficiency leiden. Immers, nu is veel tijd gaan zitten in communicatie over bekostiging, verschillende vormen van indienen van aanvragen en verantwoording. Wenselijker achten wij het om die tijd te besteden aan het uitbreiden van het hulpverleningsaanbod en de activiteiten, die het thema seksueel misbruik bespreekbaar maken. Gezien de wetenschap over het aantal slachtoffers van seksueel geweld en de relatief lage aanmeldingen voor hulp, blijkt overduidelijk, dat er nog veel energie gestoken moet worden in het bespreekbaar maken van het thema en preventie. Dit zou ook tot uiting moeten komen in de financieringsstructuur van Blauwe Maan.

Website

Uit ervaring weten wij dat de cliënten ons voornamelijk vinden via de website, wel of niet hierop gewezen door hun omgeving. De website was echter alweer sterk verouderd wat betreft de

technische mogelijkheden. Inmiddels hebben we geïnvesteerd in een nieuwe website waarbij vindbaarheid het belangrijkste doel was. Daarbij moest hij ook goed toegankelijk zijn voor de verschillende devices, zoals bijvoorbeeld mobiele telefoon en tablet.

ICT

In 2017 bleek de ICT-omgeving een zwakke schakel te zijn. In 2018 is succesvol geïnvesteerd in een betrouwbare ICT-omgeving die ook voldoet aan alle privacy- en beveiligingseisen.

Cliëntenregistratie

De cliëntendossiers waren allen nog papieren dossiers. De cliëntenregistratie moest jaarlijks handmatig worden ingevoerd. Tot voor kort voldeed dit systeem. Echter met de uitbreiding van het werkgebied werd de behoefte aan tussentijdse managementinformatie steeds groter. Daarbij was de verwachting dat de cliënten-aantallen zouden stijgen.

In 2018 is om die reden overgestapt naar een eigentijds cliëntendossier-registratiesysteem. Dit is halverwege het jaar effectief geworden. Gekozen is voor het systeem CRVS-Small.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Blauwe Maan heeft haar organisatie dusdanig ingericht dat het voldoet aan de AVG. Met de relevante externe partijen zijn verwerkersovereenkomsten gesloten.

Deskundigheidsbevordering

De nieuwe stagiaires en vrijwilligers hebben deelgenomen aan de inwerktraining.

Het hele team heeft aan deskundigheidsbevordering gedaan ten aanzien van chat-hulpverlening, over Methods of Levels, cognitieve gedragstherapie en over Licht Verstandelijke Beperking (LBV). Vanwege de verzoeken voor interviews hebben de medewerkers deelgenomen aan een verkorte mediatraining.

Diverse workshops/symposia zijn gevolgd door individuele medewerkers.

Diverse organisaties hebben hun werkzaamheden gepresenteerd in het kader van optimaal samenwerken, zoals het CSG, Slachtofferhulp NL, Sensor, MEE, MSS.

Vrijwilligers

De vrijwilligers hebben ook dit jaar weer een belangrijke bijdrage geleverd. Zij hebben meer activiteiten mogelijk gemaakt en hebben de kwaliteit verhoogd door hun specifieke kennis, ervaringsdeskundigheid en eigen netwerk. Zij hebben extra ondersteund in de hulpverlening, in de preventieactiviteiten en de PR/sociale media. De beroepskrachten en vrijwilligers werken daarin nauw samen.

Gemiddeld zijn zo'n 7 vrijwilligers actief. Van 8 vrijwilligers is afscheid genomen vanwege veranderende persoonlijke omstandigheden, studie of het vinden van betaalde arbeid. 4 vrijwilligers zijn nieuw begonnen. Daarnaast werkt een aantal ex-clieënten mee aan voorlichtingsactiviteiten of het delen van ervaringsverhalen.

Ervaringsdeskundigheid

Een aantal beroepskrachten en vrijwilligers is ervaringsdeskundig. Ervaringsdeskundigen hebben de rol van "hoopverlener" naar de cliënten, waarbij alles erop gericht is om het herstelproces van cliënten zo goed mogelijk te laten verlopen. Ervaringsdeskundigheid is ingezet in de directe gesprekken met cliënten, bij de trainingen en cursussen, voorlichtingen, preventieactiviteiten en beleidsadvisering.

Stages en leeropdrachten

Wij ontvangen en begeleiden graag studenten, omdat wij het als een belangrijke maatschappelijke opdracht zien om bij te dragen aan het opleiden van hulpverleners met deskundigheid op het thema "seksueel misbruik". Daarnaast wordt zo ook de deskundigheid van Blauwe Maan overgedragen en uitgedragen binnen de opleiding en heeft daarmee een preventieve werking.

2 stagiaires hebben hun jaarstage afgerond. 2 nieuwe stagiaires-HBO en 1 stagiaire van Howie the Harp (opleiding tot ervaringsdeskundigheid) zijn met het nieuwe schooljaar gestart. 2 studenten hebben hun afstudeeropdracht bij Blauwe Maan uitgevoerd.

Diverse scholieren en studenten zijn op werkbezoek geweest of hebben interviews afgenomen.

Beroepskrachten

Blauwe Maan werkt structureel met 3,3 fte betaalde medewerkers. In verband met ziektevervanging zijn extra uren ingezet. Daarnaast is 0,83 fte ingezet vanaf half augustus in verband met de uitbreiding van het werkgebied. De beroepskrachten zorgen voor borging van de kwaliteit en continuïteit in de hulpverlening, de voorlichtings- en preventieactiviteiten en voor de ondersteunings- en stafwerkzaamheden.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit 5 leden. Van 2 leden is in 2018 afscheid genomen. 1 lid is nieuw aangetreden en momenteel heeft het bestuur 1 vacature.

Dit jaar heeft het bestuur vooral een actieve rol gespeeld bij de subsidieaanvragen bij de gemeentes van Midden-Brabant en bij het kritisch volgen van de interne ontwikkelingen en investeringen op het gebied van ICT, AVG, Cliëntenregistratie en de gevolgen hiervan voor het personeel.

Klachten

Blauwe Maan heeft geen klachten ontvangen. Er hebben zich ook geen incidenten voorgedaan.

- **Voornemens 2019**

Wij blijven uiteraard hulp verlenen aan slachtoffers van seksueel misbruik. Als de trend doorzet, dan verwachten wij dat nog meer cliënten ons weten te vinden.

Wij gaan de structurele openingstijden van de chat verder uitbreiden.

Wij blijven de samenwerking met onze vaste netwerkpartners onderhouden en blijven seksueel misbruik bespreekbaar maken.

Wij gaan extra investeren in de gemeenten rondom Tilburg. Het idee is om samen met de gemeenten bijeenkomsten te organiseren voor uitvoerenden van maatschappelijke organisaties, vrijwilligers en burgers.

Wij gaan samen met de gemeenten kijken of we kunnen komen tot een eenduidige regionale financieringssysteem voor 2020 en verder.

Wij gaan het gesprek oppakken met Breda. Immers blijkt dat ook cliënten uit West-Brabant zich bij Blauwe Maan melden.

Een aantal gemeenten heeft ons gevraagd wat ons advies zou zijn. Ons advies is om de focus te leggen op het bespreekbaar maken van het thema seksueel misbruik. Dat heeft een preventief karakter en het helpt slachtoffers van seksueel misbruik om hulp te vragen bij de verwerking van het misbruik. Hierbij bieden wij onze ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid aan. Alle mogelijke (gemeentelijke) communicatiekanalen kunnen we daarbij betrekken.

Vraag maatschappelijke organisaties in uw gemeente om ook actief contact op te nemen met Blauwe Maan om samen met ons op maat een workshop te verzorgen en/of de samenwerking op te zoeken, zodat het initiatief van meerdere kanten komt.

De cijfers spreken voor zich. Er valt nog veel werk te verrichten om met name het signaleren en de handelingsverlegenheid, ook bij de professionele hulpverleners, bespreekbaar te maken.

BIJLAGE 1 Workshops/voorlichtingen en gastlessen onderwijs

<i>datum</i>	<i>Opleiding voor de hele regio Hart voor Brabant</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
20-02	Avans Studenten SPH	4
28-02	Debat/voorlichting ROC zorg en welzijn	100
26-03	ROC BBL-opleiding	13
03-05	Studenten Avans	4
04-10	Gastlessen ROC zorg en welzijn (meerdere klassen)	100

Workshops en voorlichtingen

<i>datum</i>	<i>Organisaties werkzaam voor de hele regio Hart voor Brabant</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
24-04	Maatschappelijk Steun Systeem (MSS)	16
08-05	CSG casemanagement	1
09-05	Vluchtelingenwerk	8
16-05	Sensor	10
29-05	GGZjeugdteam	18
12-06	Slachtofferhulp	8
11-09	RIBW	3
11-10	Fameus-GGZ Breburg postercampagne	12
22-11	Amarant-Idris	19
27-11	RIBW	14
18-12	Sekspertiseteam en IVB	uitgesteld
14-05, 10-12	Samenwerkingsverband Seksueel Geweld	25
<i>datum</i>	<i>Lokale organisaties</i>	<i>Aantal deelnemers</i>
	Organisaties Dongen	
14-06	IMW	5
12-07	De Entree Dongen	11
	Organisaties Gilze en Rijen	
12-06	Contour de Twern jongerenwerk	4
14-06	IMW	5
02-10	MEE	10
	Organisaties Goirle	
26-06	Contour de Twern	2
12-07	Het Loket	3
	Organisaties Heusden	
3 0-05	Overleg huisartsen en praktijkondersteuners	25-30
	Organisaties Hilvarenbeek	
13-09	Samenzorgteam	15
23-10	Dorpsondersteuners	4

	Organisaties Oisterwijk	
22-05	Sociaal Team XL	15
	Organisaties Tilburg	
12-03	Feniks	2
13-03	BS De Alm: voorlichting Ouderkamer	7
25-06	Thebe wijkverpleging	10
07-06	Traverse	10
21-08	Wijkteams	2
10-09	De Poorten	30
18-09	GGZ Jeugd team F-act	30
31-10	Meet Up #MeToo met Feniks en De Kennismakerij	70
29-11	Vrouwennetwerk	9

Pers en media

datum	Media-uiting
08-02	Interview Brabants Dagblad nav #MeToo in relatie tot Carnaval
januari	Persbericht start Chathulpverlening
06-03	Groen Links: Blauwe Maan genomineerd voor de Solidariteitsprijs
Hele jaar	Maandelijks advertentie Blauwe Maan in huis aan huisbladen; Stadsnieuws, Het Kanton, Heusdense courant, weekblad Gilze & Rijen
15-05	NOS Radio 1: nieuws en co- interview sport en seksueel misbruik
juni	Kermis-persuiting Blauwe Maan op groot scherm Piusplein Tilburg
augustus	Persbericht uitbreiding werkgebied/vrijwilligers/ aankondiging RTL Lifestyle uitzending Blauwe Maan
augustus	Artikel Cliëntverhaal in huis aan huisbladen
augustus	Advertentie Blauwe Maan in de Studentenbox
02-09/08-09	RTL lifestyle uitzending; Blauwe Maan
11-10	Uitreiking Helden Award; 125 aanwezigen plus pers
november	Persbericht; aankondiging groep Ouders van slachtoffers Seksueel Misbruik
december	Artikel Cliëntverhaal in Huis aan huisbladen
diverse	Aankondigingen lotgenotengroepen, ouders van..., boost je zelfbeeld in agenda's pers en naar alle netwerkpartners.
december	Medewerking aan BNN-Vara programma; ervaringsverhaal-interview

Bijlage 2

Aantallen slachtoffers van seksueel geweld per gemeente

Movisie en Rutgerstichting; 13-04-2018 Whitepaper Seksuele grensoverschrijding en seksueel geweld; Feiten en cijfers

	Aantal inwoners	33% vrouw	8% man
Tilburg	215.946	35.631	8638
Dongen	25.509	4266	1034
Gilze & Rijen	26.399	4356	1056
Goirle	23.562	3888	942
Heusden	43.756	7220	1750
Hilvarenbeek	15.350	2533	614
Loon op Zand	23.191	3826	928
Oisterwijk	26.162	4317	1046
Waalwijk	47.892	7902	1916